

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 4/2025

Klager: Alvdal kommune, jf. § 12 første ledd

Navn: *Skar(d)et, Skar(d)enget, Veslskar(d)et, Skar(d)myran og T(h)orsheim*

Navnetype: Gårds- og bruksnavn og naturnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, John Harald Skum

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 27. september 2023 vedtak om skrivemåten av en rekke navn i Alvdal og Tynset kommuner. Alvdal kommune klaget på fire av disse navnene (tre gårdsnavn med avledninger og ett bruksnavn). Etter ny høringsrunde og tilråding fra Språkrådet endret Kartverket vedtak for to av gårdsnavnene, men stod ved sitt vedtak om gårdsnavnet *Skardet* (med avledninger) og bruksnavnet *Torsheim*, og disse navnene er sendt til klagenemnda.

Kartverkets vedtak om skrivemåten *Skardet* er begrunnet med at den nedarvede lokale uttalen er med tjukk l, og punkt 3.5 i de utfyllende reglene sier at i områder med tjukk l av gammelnorsk rð, skal til vanlig -rd- benyttes. Skrivemåten *Skardet* er også i samsvar med Språkrådets tilråding og ønsket fra eieren av et av brukene under gårdsnavnet. Vedtaket om skrivemåten *Torsheim* er gjort i samsvar med norske rettskrivningsprinsipper og tilrådingen fra Språkrådet. Kommunens klage og ønske om skrivemåtene *Skaret* og *Thorsheim* er ikke begrunnet.

Nemndas vurderinger

Nemnda gikk enstemmig inn for skrivemåtene *Torsheim* og *Skardet*. En skrivemåte med *Th-* for det første navnet er ikke i samsvar med norske rettskrivningsprinsipper. Klager har ikke gitt noen begrunnelse eller lagt ved dokumentasjon som argument for hvorfor det skulle være aktuelt å gå bort fra rettskrivningsprinsippene i dette navnet, og nemnda

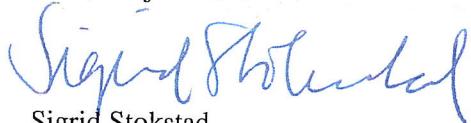
finner dermed ikke grunn til å gi klager medhold. Når det gjelder navnet *Skardet/Skaret* er begge skrivemåter i samsvar med gjeldende rettskrivning, men uttalen, skriftradisjonen og ønsket fra en av eierne taler for skrivemåten *Skardet*.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes **Skardet** (gårds- og bruksnavn), **Skardenget**, **Veslskardet**, **Skardmyran** og **Torsheim**

Oslo, 20. juni 2025

Sigrd Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 7/2024

Klager: Innlandet historielag, jf. § 12 første ledd

Navn: *Kaldjorda/Kaljord* og avlede navn

Navnetype: Gårds- og bruksnavn og avlede navn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, John Harald Skum

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 6. oktober 2023 vedtak om skrivemåten av en rekke stedsnavn i Hadsel kommune, blant annet gårds- og bruksnavnet *Kaldjorda* og avlede navn. Kartverkets vedtak 6. oktober 2023 ble gjort i samsvar med nedarvet lokal uttale og skrifttradisjonen for *Kald-* + bestemt form av navnet. Vedtaket var i samsvar med Språkrådets tilråding datert 20. februar 2023.

Vedtaket ble pålagt av Innlandet historielag med ønske om skrivemåten *Kal-*. Klager skriver blant annet at de alltid har brukt tale- og skrivemåte med én l. De mener navnets opphav er usikkert, at det kan komme fra samisk, og at skrivemåten *Kald-* er en nyoppfinnelse. Klager mener at Kartverkets vedtak er gjort på usikkert beslutningsgrunnlag, og avslutter brevet med «Vi ber om at Kartverket tar hensyn til lokal uttale, og ikke legger opp til skrivemåte som vil kunne føre til helt annen uttale og andre tolkninger av navnene med Kaljord».

Kartverket sendte ut oppstartsbrief i klagesaken 10. november 2023. Hadsel kommune gjennomførte høringsrunde i klagesaken, men fikk ikke inn noen innspill. I den nye behandlingsrunden stod Språkrådet ved sin tilråding om skrivemåten *Kaldjorda*, og skrev blant annet «Det ser ikke ut til å være noen uenighet om at navnet uttales med kort /a/ i forleddet. Klageren skriver at alle de har spurt, uttaler navnet med kort a. Ut fra dette må forleddet i navnet skrives Kald- eller Kall->. Om bruken av bestemt form skriver

Språkrådet «Her synes det å eksistere to uttaler, og vi vil tilrå bestemt form fordi det er den eldst dokumenterte uttalen». I oversendelsesbrevet til klagenemnda datert 17. oktober 2024 skriver Kartverket at de «opprettholder vårt tidligere vedtak som meddelt i brevet av 6.10.2023. Vedtaka er i samsvar med Språkrådets tilråding».

Nemndas vurderinger

Skrivemåten *Kald-* har ganske lang skrifttradisjon, og er i samsvar med uttalen av navnet. Men navnets opphav er usikkert, og skrivemåten med -ld- vil låse tolkningen av forleddet til adjektivet *kald*. Skrivemåten *Kall-* er en mulighet ettersom den er i samsvar med uttalen av navnet, men siden det hverken er skrifttradisjon eller lokalt ønske om denne skrivemåten, vil ikke nemnda gå inn for den. Dersom man skulle velge en nøytral skrivemåte som åpner for flere mulige tolkninger, må det bli *Kal-*. Det kan argumenteres for at en slik skrivemåte vil kunne gi uttale med lang vokal, men etter nemndas mening er det liten fare for dette, siden vokallengde ofte blir nøytralisert i forleddet. Etter en samlet vurdering gikk nemnda enstemmig inn for skrivemåten *Kal-* i samsvar med lokale ønsker og navnets usikre opphav.

Når det gjelder bruken av bestemt eller ubestemt form (*-jord/-jorda*), går det frem av sakspapirene at begge er i bruk, men det er vanskelig å si hvilken form som står sterkest. Det finnes mange tilsvarende eksempler i andre saker på at folk lokalt bruker bestemt form av et navn i uttale og ubestemt form i skrift, og at dagligtalen oppfattes som «bare noe vi sier» som ikke bør ha innvirkning på skrivemåten. Siden den nedarvede uttalen i boottomt form fortsatt er i levende bruk, skal navnet etter hovedregelen skrives *-jorda*. Men uttalen i ubestemt form er belagt allerede på 70-tallet (Bustadnavnregisteret), slik at det er lang tradisjon også for denne. Nemnda mente dessuten at en «kompromissform» *Kaljorda* ikke vil være heldig, og påpekte også at skrivemåten på nyere kart er i ubestemt form. Etter en samlet vurdering gikk nemnda derfor enstemmig inn for ubestemt form.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåten fastsettes: **Kaljord**, i sammensetninger **Kaljord-**. Vedtaket gjelder gårds- og bruksnavnet og som forledd i naturnavn.

Oslo, 20. juni 2025

Sigrud Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 2/2025

Klager: Grunneier, jf. § 12 første ledd

Navn: *Kalvik/Kalvika, Kalvik øvre / Øver-Kalvika og Kalvikvatnet/Kalvikvannet*

Navnetype: Gårdsnavn og naturnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, John Harald Skum

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 3. februar 2021 vedtak om skrivemåten av en del stedsnavn i Hamarøy kommune. Gårdsnavnet *Kalvika* og avledede navn ble påklaget av en av grunneierne, blant annet med ønske om skrivemåten *Kalvik* i ubestemt form og etterstilt retningsord for bruksnavnene. Klagers begrunnelser er noe uklare, men ser ut til å vektlegge hva som har vært brukt i skrift.

Kartverket sendte ut oppstartsbrief i klagesaken 23. februar 2021. Kommunen gjennomførte høringsrunde, og sendte 22. januar 2025 de innkomne uttalelsene til Språkrådet, som sendte ny tilråding til Kartverket 30. januar 2025. Kartverket endret noen av de opprinnelige vedtakene, og skriver i oversendelsesbrevet «Klager har fått medhold i klagesakene 2021/104, 105, 106 og 115, men har ikke fått medhold i klagesakene 2021/102, 103 og 107. Vi sender alle vedtaka til Klagenemnda for stedsnavnsaker for endelig avgjørelse». I oversendelsesbrevet til klagenemnda datert 5. februar 2025 fremgår det at vedtaket om bestemt form -*vika* og foranstilt navneledd *Øver-* er gjort i samsvar med nedarvet, lokal uttale. Vedtaket om skrivemåten -*vatnet* er gjort i samsvar med lokal uttale og tidligere vedtak for dette navneleddet.

Nemndas vurderinger

Nemnda gikk enstemmig inn for skrivemålene *Kalvika*, *Øver-Kalvika* og *Kalvikvatnet* i samsvar med Kartverkets vedtak. Foranstilt utmerkingsledd (*Øver-Kalvika*) er i samsvar

med vanlig navnelaging, og nemnda har også tidligere behandlet klagesaker der klager har ønsket en gammel matrikkelform med etterstilt utmerkingsledd. Slike former er sjangerbundne skrivemåter som listeformatet i de gamle matriklene favoriserte, ettersom de gjør det lettere å sortere gårds- og bruksnavnene alfabetisk. Disse formene reflekterer ikke nedarvet uttale, og nemnda ser heller ikke denne gangen at skrivemåten med etterstilt utmerkingsledd har røtter i lokal nedarvet navnebruk. Når det gjelder skrivemåten -vatnet er det allerede gjort samlevedtak for denne. Nemnda kan derfor ikke se at det er grunnlag for å gi klager medhold i denne saken.

Nemnda tar ikke stilling til de eierfastsatte skrivemåtene, og kan heller ikke se at det er nødvendig å gjøre nytt vedtak for de to navnene der klager allerede har fått medhold (*Kalvikelva* og *Kalvik-Storvika*).

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Kalvika** (navnegård), **Øver-Kalvika** (gnr. 267) og **Kalvikvatnet** (tjern).

Oslo, 20. juni 2025

Sigrid Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 6/2025

Klager: Eier, jf. § 12 første ledd

Navn: *Olerud/Orderud* og avlede navn

Navnetype: Gårds- og bruksnavn og avlede navn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, John Harald Skum

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 22.01.2025 vedtak om skrivemåten *Olerud* for gnr. 325 og identiske og avlede navn i Lillestrøm kommune. Vedtaket ble gjort på grunnlag av nedarvet, lokal uttale og navnets opphav. Vedtaket ble påklaget av eier (via advokat), som ønsker skrivemåten *Orderud*. Klager viser blant annet til at skrivemåten *Orderud* har blitt brukt i mange generasjoner og er godt innarbeidet.

Kartverket sendte saken ut på ny høring til kommunen 21.02.2025. Kommunen gjennomførte den lokale høringen og oversendte høringssvarene til Språkrådet 23.04.2025. Det kom 9 høringsuttalelser i den nye høringsrunden, og samtlige innsendere ønsker skrivemåten *Orderud*. Språkrådet ga tilråding 29.04.2025 der de holdt fast ved den opprinnelige tilrådingen om *Olerud*, men skriver at skrivemåten *Orderud* også vil være innenfor regelverket på grunn av det sterke lokale ønsket. Kartverket mener at det lokale ønsket om skrivemåten *Orderud* ikke er tilstrekkelig til å vedta denne skrivemåten, så lenge de andre vilkårene i unntaksregelen ikke er oppfylt. Kartverket stod dermed ved sitt opprinnelige vedtak, og saken er sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Som det fremgår av saksdokumentene, er den nedarvede /oLerud/ fortsatt i levende bruk. I tillegg finnes det to nyere uttaler, /orderu/ som er brukt lokalt og /årderu/ som er brukt av utenforstående. Uttalelsene som kom inn i klagesaken tyder på at uttalen /oLeru/ er lite

brukt i dag, og den er trolig på vikende front. Etter hovedregelen i loven er det likevel denne uttalen som skal ligge til grunn for skrivemåten. Skrivemåten *Orderud* skygger dessuten for navnets opphav, og dermed for meningsinnholdet i navnet, jf. formålsparagrafen i loven.

Spørsmålet blir dermed om det likevel finnes tilstrekkelige grunner for å gjøre unntak fra hovedregelen, og slik gi klager medhold og vedta skrivemåten *Orderud*.

To argument kan anføres for å fravike hovedregelen i denne saken. Det er først et entydig ønske lokalt om denne skrivemåten, og dette er godt dokumentert i saksdokumentene. For det andre er skriftformen *Orderud* innarbeidet i skrift lokalt, og navnet har en ganske stor brukerkrets, gitt at det er brukt i relasjonsnavn. Lokalt vil trolig skrivemåten *Olerud* nå bli oppfattet som fremmed. Nemnda legger også en viss vekt på at nedarvet uttale /oLerud/, som allerede står svakt, trolig vil bli oppfattet som fjerntliggende fra skrivemåten *Olerud*. I tillegg vil heller ikke skrivemåten *Olerud* helt ut dekke navnets opphav i kvinnenavnet *Olov*.

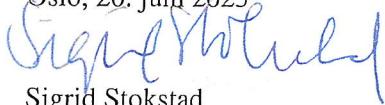
Kartverket og Språkrådet var delt i sin vurdering av hvorvidt det lokale ønsket var tilstrekkelig for å åpne for skrivemåten *Orderud*. Etter en grundig diskusjon landet nemndt på at det sterke lokale ønsket, den lokale skrifttradisjonen og den relativt store brukergruppen for navnet i denne saken er tilstrekkelig for å gi klager medhold.

Nemndt gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Orderud**. Vedtaket gjelder gårdsnavnet og bruksnavnene, samt som forledd i avlede navn.

Oslo, 20. juni 2025

Sigrid Stokstad
leder i klagenemndta

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 3/2025

Klager: Kartverket, jf. § 12 første ledd

Navn: *Nørstebøsetervegen/Nørdstebøsetervegen, Øvre og Nedre Nørstebøsetervegen/Nørdstebøsetervegen, Øvre og Nedre Nørstebølie/Nørdstebølie, Gravningsgardvegen/Grammisgardvegen, Nørstebøsetre/Nørdstebøsetre og Nørstebølie/Nørdstebølie*
Navnetype: Adressenavn og hyttefeltnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Nore og Uvdal kommune, jf. § 7 første ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, John Harald Skum

Kort saksfremstilling

Nore og Uvdal kommune gjorde vedtak 2. september 2024 om adressenavnene *Nørstebøsetervegen, Øvre og Nedre Nørstebøsetervegen, Øvre og Nedre Nørstebølie, Gravningsgardvegen* og hyttefeltnavnene *Nørstebøsetre og Nørstebølie*. Kartverket klaget på disse navnene, og bad kommunen endre vedtaket i samsvar med skrivemålene som er vedtatt for primærnavnene, jf. § 4 tredje ledd. Kartverket påpekte at vedtakene om primærnavnene *Nørdstebø* og *Grimmisgard*, som ble gjort 10. november 2023, ikke ble pålagt.

Kommunen sendte adressenavnene til Språkrådet for ny tilråding 26. november 2024. Språkrådet svarte at de allerede hadde uttalt seg om navnene i tilråding datert 21. mars 2024, der tilrådingen var *Nørdstebø*- og *Grimmisgard*- i samsvar med vedtatte skrivemåter. Kommunen stod deretter ved sitt vedtak om skrivemålene *Nørtstebø*- og *Gravningsgard*-, og har sendt saken til klagenemnda. Kommunens vedtak er ikke begrunnet, men i saksutskriften står det under vedtaket at «Det oppfordres til at berørte grunneiere tar opp igjen navnesakene på sine eiendommer (Nørstebø, Gravningsgard) for å få endret vedtatt skrivemåte. Dette for å kunne hjemle vedtatte vognavn i lov om stedsnamn [sic]».

Nemndas vurderinger

Nemnda gjorde vedtak i en tilsvarende sak fra Nore og Uvdal kommune 10. oktober 2024. Også i denne nye saken er det gjort vedtak om skrivemåten av primærnavnene som ligger til grunn for adressenavnene og hyttefeltnavnene, og nemnda kan ikke se at det foreligger grunner for å vedta en annen skrivemåte for disse. Adressenavnene må dermed skrives *Nørdstebøsætervegen, Øvre og Nedre Nørdstebøsætervegen, Øvre og Nedre Nørdstebølie og Grammisgardvegen*, og hyttefeltnavnene må skrives *Nørdstebøsetre* og *Nørdstebølie* i samsvar med de vedtatte primærnavnene. For alle navnene med forleddet *Nørdste-* er dessuten forleddet et allment kjent ord som skal følge gjeldende rettskrivning.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: *Nørdstebøsætervegen, Øvre Nørdstebøsætervegen, Nedre Nørdstebøsætervegen, Øvre Nørdstebølie, Nedre Nørdstebølie, Grammisgardvegen, Nørdstebøsetre* og *Nørdstebølie*

Oslo, 20. juni 2025

Sigrid Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 5/2025

Klager: Eier, jf. § 12 første ledd

Navn: *Kleiv/Klev* og avlede navn

Navnetype: Gårdsnavn og avlede navn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, John Harald Skum

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 1. februar 2024 vedtak om skrivemåten av en rekke navn i Sigdal kommune, deriblant gårdsnavnet *Kleiv* og avlede navn. Kartverkets vedtak ble gjort i samsvar med den nedarvede lokale uttalen av navnet og gjeldende rettskrivning. Tiltrådingen fra Språkrådet var *Kleiv* i samsvar med nedarvet lokal uttale som fortsatt er i bruk, samt navnets opphav. Språkrådet viste også til at det ikke var noen lang eller entydig skrifttradisjon for skrivemåten *Klev*, og at denne skrivemåten skygger for meningsinnholdet i navnet.

Vedtaket om skrivemåten *Kleiv* ble pålagt av en av eierne med ønske om skrivemåten *Klev*. Klager viser blant annet til skrifttradisjonen for *Klev*, og skriver at denne skrivemåten er i samsvar med uttalen. Klager mener også at navnets opphav ikke er ordet *kleiv*, men det norrøne ordet *kleppr* ‘fjellkul’.

Kartverket sendte ut oppstartsbrief i klagesaken 13. mars 2024, og Sigdal kommune gjennomførte ny høringsrunde. Etter ny tilråding om *Kleiv* fra Språkrådet stod Kartverket ved sitt vedtak, og saken er sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Det fremgår av saksdokumentene at den nedarvede uttalen /kLēiv/ fortsatt er i levende bruk, og etter hovedregelen i stedsnavnloven er det dermed denne uttalen som skal ligge

til grunn for skrivemåten. *Kleiv* er dessuten et allment kjent ord som er normert i gjeldende rettskrivning. At navnet får monoftongering /kLæfs-/ i sammensetning er et vanlig fenomen i norsk talemål, og bør ikke virke inn på den usammensatte formen av navnet. Det er ingen entydig skrifttradisjon for skrivemåten *Klev*, og nemnda mente at det er lite sannsynlig at navnet kommer av ordet *klepp*, slik klager foreslår. Etter en samlet vurdering av disse momentene gikk nemnda derfor enstemmig inn for skrivemåten *Kleiv*.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes **Kleiv** (navnegård), **Nedre Kleiv** (gnr. 161), **Øvre Kleiv** (gnr. 162), **Kleivshagan** (gnr./bnr. 162/3), **Kleivsbråtan** (gammel bosettingsplass), **Kleivssetra** (seter/støl), **Kleivsflatin** (skog), **Kleivsjuvet** (juv) og **Kleivselva** (bekk).

Oslo, 20. juni 2025

Sigrd Stokstad
løder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 1/2025

Klager: Holden hytteeidforening, jf. § 12 første ledd

Navn: *Holden/Høldin/Hørdin* og avlede navn

Navnetype: Naturnavn og avlede navn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, John Harald Skum

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 13. mars 2024 vedtak om skrivemåten *Høldin* for et innsjønavn i Steinkjer kommune. Vedtaket omfattet også avlede navn. Saken var blitt tatt opp etter ønske fra Holden hytteeidforening, med ønske om å få endret skrivemåten fra *Holden* til *Hørdin*. I sitt vedtaksbrev datert 13. mars 2024 viser Kartverket til Språkrådets utgjeiring. Språkrådet hadde i sin tilråding datert 26. februar 2024 gått inn for skrivemåten *Holden* eller *Høldin* med -ld- i samsvar med navnets trolige opphav. Språkrådet viste til at den lokale uttalen [²høld̥in] er vanskelig å gjengi i skrift, men at en skrivemåte *Hørdin* kan føre til en feil uttale med tjukk l.

Holden hytteeidforening klaget på Kartverkets vedtak om *Høldin*, fortsatt med ønske om skrivemåten *Hørdin*. Klager mener skrivemåten *Hørdin* representerer den nedarvede uttalen av navnet, og at det ikke er forståelse lokalt for den vedtatte skrivemåten *Høldin*.

Kartverket sendte ut oppstartsbrev i klagesaken 10. april 2024. Kommunen gjennomførte ny høringsrunde, og fikk inn en rekke uttalelser. Alle som uttalte seg i den nye høringsrunden, inkludert kommunen, ønsket skrivemåten *Hørdin* (noen åpnet også for *Holden*). I den nye behandlingsrunden (tilrådingsbrev datert 8. januar 2025) gikk Språkrådet bort fra tilrådingen *Høldin* siden det var stor lokal motstand mot denne skrivemåten. Språkrådet mente likevel at det ikke var faglig grunnlag for å tilrå skrivemåten *Hørdin*, og gikk dermed inn for *Holden*, som de også åpnet for i den første

tilrådingen. Etter denne nye tilrådingen stod Kartverket ved sitt opprinnelige vedtak uten å begrunne dette nærmere.

Nemndas vurderinger

I denne saken er det ikke uenighet om uttalen, men spørsmålet er hvordan den best kan gjengis i skrift. Skrivemåten *Holden* ligger et stykke fra uttalen, men knytter navnet nærmere til de mulige tolkningene. Skrivemåten *Holden* har lang tradisjon, og det finnes også parallellnavn i Lierne og Snåsa med denne skrivemåten.

Skrivemåten *Hørdin* er ønsket lokalt, men r-en kan ikke argumenteres for etymologisk, og en slik skrivemåte vil dermed forvanske navnet. Det synes lokalt å være enighet om at skrivemåten *Hørdin* best gjengir uttalen. Men en slik skrivemåte vil sannsynligvis gi uttale med /rd/ (rulle-r eller skarre-r + d) hos utenforstående, som er mange, siden turisthytta på stedet inngår i DNT-rutenettet. Det er ingen tradisjon for skrivemåten *Hørdin* i offentlig bruk, selv om den de siste tiårene har vært noe brukt lokalt (jf. høringsuttalelsen i klagerunden).

Skrivemåten *Høldin* blir en kompromissform mellom de to andre – den tar mer hensyn til uttalen enn *Holden*, og viser navnets mulige opphav tydeligere enn *Hørdin*. Det er likevel ikke tradisjon for eller ønske om denne skrivemåten.

Etter en samlet vurdering av argumentene over, gikk nemnda til slutt enstemmig inn for skrivemåten *Holden*. Nemnda ser at det er et sterkt lokalt ønske om skrivemåten *Hørdin*, men denne skrivemåten har ikke støtte i skrifttradisjonen eller navnets sannsynlige opphav, og heller ikke gjengir uttalen tilstrekkelig godt. Nemnda mente derfor at det ikke var grunnlag for å gi klager medhold.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes **Holden** (innsjønavn, adressenavn og gnr./bnr. 725/15), samt de avlede navnene **Lissholden**, **Holdtømtet**, **Holdtangen**, **Holddalshølet** og **Holdvegen**.

Oslo, 20. juni 2025

Sigrid Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 8/2024

Klager: Hillesøyforeninga, jf. § 12 første ledd

Navn: *Litje-Sommarøya / Lille Sommarøy*

Navnetype: Naturnavn og bruksnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, John Harald Skum

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde 25. mai 2023 vedtak om skrivemåten av noen stedsnavn i Tromsø kommune, deriblant øy- og bruksnavnet *Litje-Sommarøya*. Kartverkets vedtak om skrivemåte i bestemt form ble gjort i samsvar med uttalen av navnet. Vedtaket om skrivemåten *Litje* ble gjort i samsvar med uttalen og tidligere vedtak. Vedtaket var i samsvar med Språkrådets tilråding datert 16. mai 2023.

Kartverkets vedtak ble pålagt av Hillesøyforeninga med ønske om skrivemåten *Lille Sommarøy*. Klager skriver at det ikke er noen som bruker eller har brukt navnet *Litje-Sommarøya*, men at navnet som brukes er *Lille Sommarøy* eller *Likjesommarøy(a)*.

Kartverket sendte ut oppstartsbrief i klagesaken 7. august 2023. Kommunen gjennomførte ny høringsrunde, og fikk inn en uttalelse fra Brensholmen/Sommarøy Utviklingslag med ønske om skrivemåten *Lille Sommarøy*. Språkrådet opprettholdt sin tilråding i den nye behandlingsrunden, og skrev blant annet dette i tilrådingsbrevet datert 27. juni 2024: «Vi kan ikke se at det har kommet nye opplysninger i klagesaken. At den nedarvede lokale uttalen /'liçsesommarøya/ fortsatt er i bruk, blir bekreftet i klagen fra Hillesøyforeninga: «Ellers benytte navnet Likjesommarøy (a) på folkemunne og i dagligtale». Denne uttalen blir også nevnt i uttalelsen fra Brensholmen/Sommarøy Utviklingslag: «[...] de eldre sier de var på Likkje-Sommarøya og resten Lille-Sommarøya». Ønsket i denne klagesaken om forleddet *Lille* gjør at skrivemåten skal vurderes på nytt. *Lille* er i samsvar med det

som blir oppgitt som en yngre og konkurrerende uttale. Når den tradisjonelle uttalen fortsatt er i bruk, er det imidlertid denne som har forrang». Etter den nye tilrådingen fra Språkrådet stod Kartverket ved sitt tidligere vedtak, og saken er sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Nemnda kunne ikke se at det i denne saken er grunnlag for å gi klager medhold. Kartverkets vedtak om skrivemåten *Litje-Sommarøy*a er i samsvar med den lokale, nedarvede uttalen av navnet, og at denne uttalen fortsatt er i levende bruk, er bekreftet av klager og av uttalelsen i klagerunden. Skrivemåten *Litje* er en regional skriftform, jf. § 3 første ledd i forskriften til stedsnavnloven: «Skrivemåten av norske stednamn skal følgje den rettskrivningsforma eller regionale samleforma som passar best med den nedervde lokale uttalen». På bakgrunn av dette gikk nemnda derfor enstemmig inn for skrivemåten *Litje-Sommarøy*a.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Litje-Sommarøy**a. Vedtaket gjelder naturnavnet og bruksnavnet (gnr./bnr. 189/3).

Oslo, 20. juni 2025

Sigríð Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær